

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

79. ÉVFOLYAM

2009 JÚNIUS

No.3 (376), Vol. 79, June 2009, USPS 178-560

3. SZÁM

VENDÉGEK VAGYUNK JÉZUS ASZTALÁNÁL

Olvasd: 1Korinthus 10:15-17.

Nem mindig könnyű eldöntönnünk, kívül ülünk le egy-asztalhoz: kit hívunk meg saját asztalunkhoz, s kinek a hívását fogadjuk el. Mesterember dolgozik a házban vagy napszámos a kertben. Adunk neki ebédet, de külön terítünk a diófa alatt, — mondván — “úgysem érezné jól magát a porospizkos munkásruhában közöttünk”. Sokak meghívását pedig egyenesen visszaautasítjuk. Ritkán akad ellenpélda: A múlt század ötvenes éveit elején a nagytarcsai Missziói Intézet egyik növendéke a külmisszió szolgálatára készülve gyakorlasképpen látogatta a kerepesi cigányokat, elfogadta Terka néni ürgéből készült húslevesét.

Életünk során Jézus három asztalához ültet le bennünket. Mindhárom esetben Ő maga ül az asztalfőn. Mindhárom asztala mellett szívesen látott vendégei vagyunk.

1. Az első asztal a gondviselés asztala, a mindennapi kenyéré. A kenyeret imádságban kérjük, az étkezést is imádsággal kezdjük: “Jöjj el, Jézus, légy vendégünk, áldd meg, amit adtál nekünk!” Mintha bizony mi vendéglennénk meg Jézust, s nem Ő minket! Pedig Ő a vendéglátó. Ő ült az “asztalfőn”, amikor az ötezret jóllakatta: “Megáldotta, megtörte a kenyereket, és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak” (Máté 14:19). Ha Jézus ott van, mindenki jóllakik, még maradék is van.

Ahol Jézus jelen van, ott a kevés is elég. A Nők Lapja írt talán két évvel ezelőtt egy papi családról, ahol sokan ülnek az asztal körül. A családban került fiatal nő így beszélt anyósáról: “... a keveset is sokfelé tudja osztani, s mégis elegendő jut mindenkinek!” Igen, mert Jézus ül az asztalfőn. Egy másik papi családban hiába adott rendszeres nyelvórákat Tibor bácsi, s rajzolt, festett

eladásra Edit néni, sokszor volt üres a kamra, s üres a pénztárca. “Ma már jönnie kell a hollóknak!” — hangzott a reménykedő mondat a családfő szájából. S az Isten hollói időben meg is érkeztek. Az iskolai szünetben pedig kettesével vitték a gyerekeket ismerősök, kollégák gazdagabban terített asztalokhoz. Az a család is Jézus asztalánál ült, Ő pedig “szerelmesének álmában is ad eleget” (Zsoltár 127:2).

Ahol viszont Jézus nincs jelen, ott a gazdag ember még az asztalról lehullott morzsákat is sajnálja a Lázároktól. Ugyancsak nem ült ott Jézus a korinthusi gyülekezet asztalánál akkor, amikor azok úgy jöttek össze “szeretevendőségre”, hogy “mindenki a saját vascoráját vette elő evéskor, és az egyik éhezett, a másik pedig megrészegetett” — írja Pál apostol (1Korinthus 11:21).

2. Jézus második asztala az úrvacsora asztala, ahol Jézus áldozati halálának gyümölcseiből részesíti övéit. Itt már Jézus nemcsak az asztalfőn ül, de Ő maga a táplálék is az asztalon.

Mindannyian rászorulunk erre az asztalközösségre. Az úrvacsorai asztalhoz — akár csak a tanítványnak elhívott Lévi/Máté asztalához — Urunk egymás mellé ülteti a bűnösöket. S a bámszokódó, sőt vádaskodó farizeusoknak kiüzen a házból: “A betegeknek van szükségük orvosra!” Mi is ilyen betegek vagyunk; kidőlünk az élet útján, mert nincs kellő ellenálló képességünk a kísértéssel, a bűn igézetével és az istenellenes mai áramlatokkal szemben. De hát hívta Jézus az “egészségeseket” is. Amikor azonban azok visszaautasították hívását, a város széléről, a keresztutakról, kerítések tövéből gyűjtötte be vendégeit. Csupa méltatlant, érdemtelenet, mint ahogyan mi is azok vagyunk, méltatlanok és érdemtelenek. “Vegyétek és egyétek, érettetek töretett meg, érettek adatott bűneitek bocsánatára!” —

mondja. Ingyen adja nekünk a bocsánatot, jöllehet Neki nem “ingyenben” van. Nagy árat fizetett érte a Golgotán. Áron vétettünk meg mindannyian! S az úrvacsorában való részvételünk merő kegyelem.

Ez a táplálék óriási erőforrás. Szükségünk is van rá, mert minél közelebb van valaki Jézushoz, annál inkább kerülgeti, támadja az ördög! Minden templom mellett ott van a kocsmá, s nem véletlenül említi Pál: “Nem ihatok az Úr poharából, meg az ördögök poharából!” (1Korinthus 10:21). S a “kocsmában” nem is a pohár jelentheti a nagyobb veszélyt, hanem az Urat elutasító asztaltársaság, az Urat s a Tőle kapott feladatokat feledtető légykör.

Az úrvacsorai asztal társasága meglehetősen vegyes. Ott Kapernaumban, Máté házában is az volt. Jézus ültette egymás mellé a vámszedőt és a halászokat. Ez a vámszedő valószínűleg nem az országhatár vámhivatalában dolgozott. A Genezáreti tó egy részének lehetett a főbérloje. A halászok neki dolgoztak, s a kifogott zsákmányért neki fizettek, kilónként vagy darabonként. Ezek az emberek nagyon gyűlölhették egymást. “A halászok eldugják előlem a zsákmány egy részét!” — gondolta vagy ki is mondta a vámos. “Amaz pedig mindig többet követel, mint ami járna, kiszípoloz bennünket, de még belegázol a becsületünkbe is” — panaszták a halászok. Jézus pedig egymás mellé ülteti őket, mint ahogyan esetünkben a főnököt és a beosztottat, az anyóst és vőt, az örökségen összeveszett testvéreket, a fehér embert és a színesbőrűt... Amikor egymás mellé telepedünk asztalához, valamennyien egyformán kegyelemre szoruló üünösök vagyunk, ám ott mindannyian egyformán megkegyelmezett bűnösök lehetünk. Mert Jézus nem- [✓]

csak önmagával, egymással is megbékéltet ennél az asztalnál.

Ez az úrvacsorai közösség mutat fel az örök mennyegzőre, Jézusunk harmadik asztalára. Ezt is megígérte övéinek: "Újat iszom (majd) veletek Atyám országában" (Máté 26:29). Ez az asztal a mennyei üdvösség asztala. Így énekelünk már a konfirmándusok énekében: "S ha véget ér az út amott, terítsd meg nékem asztalod". Áldottak azok, akiket minden úrvacsorai asztal erre a mennyei lakomára emlékeztet, sőt fel is készít!

A hatvanas években egy határszéli kis faluba, Ivándárdára betegnek vittem úrvacsorát. Botló nénit — akit családjával Szlovákiából telepítettek át a háború után — hazaadták a kórházból meghalni. Éppen akkor, amikor a német férje miatt Németországba telepített testvére járt itt látogatóban. A két testvér majd' húsz év után találkozott először, s ugyanakkor ezen a földön utoljára is. Számomra is felejthetetlen volt ez az úrvacsoraoztás! Az asztalfőn ülő Jézus nemcsak kettőjüket — a halálba készült, s a tőle búcsúzó — ölelte össze, de a szlovákiai szülői házból élő harmadik testvért is. Ez a régen várt testvéri közösség Jézus asztalánál felmutatott a mennyei sztalra is, ahol majd a három országban, egymástól távol élő testvérek együtt ülhetnek az örök mennyegzőben.

3. A Jézus Krisztus által nyújtott közös részesedésből valódi közösség születik. Közösség Vele, s közösség egymással. Az alapigéiben szereplő "koinónia" szó részesedést is jelent, meg összetartozást. A részesedés — "együtt eszünk és iszunk" — a kiindulás, az összetartozás pedig a következmény. Ez a közösség az Isten népe, a Krisztus gyülekezete, az egyház. A Krisztusban hívők, a Vele tápláltak, a kegyelmével jóltartottak közössége.

A mindennapi kenyérben sem lehet megkülönböztetni a búzaszemeket, talán már a magtárban össze is keverték a különböző tájakon aratott gabonát. A borban sem lehet elválasztani egymástól a különböző színű és fajtájú szőlőszemeket, az egységes kenyérhez, s az egységes borhoz hasonlít Krisztus népe is. Egységünk ebben van: Valamennyien elnyertük Urunk kegyelmét, valamennyien harcolunk a bűn ellen, valamennyien felelősek vagyunk egymásért, valamennyien az üdvösség felé vándorolunk, akik "az egy kenyérből részesedünk".

Az egyik templom belsejét modernizálták, az új oltár elé nem került vissza a régi oltár kerítése. "Mibe fogunk kapaszkodni, ha fel akarunk állni a térdeplésből?" — hangzott a méltatlankodó kérdés. "Egymásba!" — válaszolt a megkérdezett lelkész.

Kicsiny gyülekezetekben és szórványban élő evangélikusokkal kirándultunk talán harminc évvel ezelőtt Kiskőrösre, s éppen akkor, amikor ott konfirmációi ünnep volt. Elhúzódott az úrvacsoraoztás, 8-900-an vettek úrvacsorát. S a mieink — akik maguk is részt vettek az úrvacsorában — türelmesen és boldogan nézték végig az óriási gyülekezetet a karzat első sorából: "De jó, hogy ilyen nagy családba tartozunk!" — mondták.

Egy test, sok tagja van. S a Krisztus testébe beletartoznak a már elmentek is, s az utánunk következők is. S akikkel összeköt a vérségi kötelék vagy a közös hitvallások sora. S beletartoznak azok is, akik másként tanítanak az oltári szentségről. Hiszem, hogy előbb fogunk közösen úrvacsorázni velük is, már akkor, amikor még nem tudunk egyformán tanítani róla. Mert nem dogmatikai tételek, s nem is az evangélikus egyháztagság, vagy a Magyar Evangélikus Konferenciához tartozás, de az asztalaihoz hívogató s vendég-látó Jézus köt össze bennünket, s terem igazi, időtálló közösséget közöttünk. Legyen érte áldott! Ámen.

Id. Zászkaliczky Pál, ev. lelkész, MAEK főtitkár (Elhangzott Révfülöpon, 2009. március 22-én, a Magyar Evangélikus [Világ-] Konferencia tanulmányi összejövetelének záró Isteniszteletén.)

ELŐZETES ÉRTESETÉS

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia alkotmányos rendje szerint 33. biennális közgyűlését

2009 november-decemberében tartja Clevelandban.

Rendezési nehézségek miatt a közgyűlés pontos idejét most megadni nem tudjuk, ezt a következő számban tesszük közzé.

Mindazonáltal kérjük tagjainkat, barátainkat, hogy figyelemmel legyenek a közgyűlés meghirdetendő idejére.

Bernhardt Béla
elnök

2009. június 1

Rigney Ildikó
titkár

PÜNKÖSDI CSODA

Amikor pedig eljött a pünkösdi napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek széteszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek el beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.

Sok kegyes zsidó férfi tartózkodott akkor Jeruzsálemben azok közül, akik a föld minden nemzete között éltek. Amikor a zúgás támadt, összefutott ez a sokaság, és nagy zavar keletkezett, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni. Megdöbbenek és csodálkozva mondták: "Íme, akik beszélnek, nem valamennyien Galileából valók-e? Akkor hogyan hallhatja őket mindegyikünk a maga nyelvén: pártusok, médek és elamiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, Frigiában és Pamfiliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Ciréné mellett van, és római jövevények, zsidók és prozeliták, krétiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól." Álmélkodtak mindnyájan, és nagy zavarban kérdezték egymástól: "Mi akar ez lenni?" Mások azonban gúnyolódva mondták: "Édes bortól részegedtek meg."

Ekkor előállt Péter a tizeneggyel, felemelte a hangját, és így szólt hozzájuk: "Zsidó férfiak, és Jeruzsálem minden lakója! Vegyétek ezt tudomásul, és figyeljetek szavamra! Mert nem részegek ezek, ahogyan ti gondoljátok, hiszen a nap harmadik órája van. Hanem ez az, amiről Jóel így prófétált:

Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra, és prófétálnak fiaitok és leányaitok, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat látnak, még szolgálóimra és szolgálóleányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak.

És csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstfelleget. A nap sötété válik, a hold vérré, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja. Aki azonban segítségül hívja az Úr nevét, üdvözüli.

Ap. Csel. 2:1-21.

A MEGTARTOTT ÍGÉRET ÜNNEPE

Olvasd: János 14:23-31

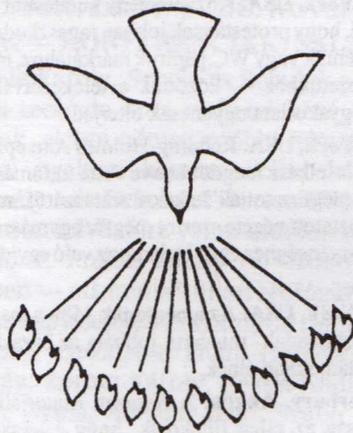
Sok templomban látható a szószék hangvetőjén a kiterjesztett szárnyú galamb — a Szentlélek jelképe —, amint éppen leszállni készül. De megérkezik-e, és talál-e helyet, hogy leszállhasson? Afelől senkinek ne legyen kétsége, hogy Ő, a Szentlélek — bár néme-lyeknek *útban* van, mégis — *úton* van hozzánk, mert Jézus Krisztus Urunk megígérte.

Pünkösdkor Őt ünnepe-*ljük*, a Szent-háromság harmadik személyét, az Atya és Fiú Lelkét, Akit sokszor emlegetünk, Akire sokszor hivatkozunk — és Akivel sokszor nem törődünk. Meglepetten és hálás szívvel ámulok azon, hogy még nem sértődött meg, és nem fordította meg röpte irányát. Nem szólhatnánk egy szót sem, ha egyszer csak szószé-keink hangvetőjén megfordulva lát-nánk. Mintha nem érkeznek, hanem távozna. Mert sokszor beszéltünk Róla, hivatkoztunk Rá, emlegettük, de nem vettük komolyan, nem számoltunk Vele, és nem hívtuk napi imádsága-inkban. Az egyház pünkösdkor mégis Őt ünnepli; a sokszor megszorított, a sokszor letagadott és megtagadott Szentlelket, az Atyának és Fiúnak a Lelkét.

Ezen az ünnepünkön sem tehetjük ezt másképp, csak bűnbánattal. Nem mentegethetjük magunkat azzal, hogy Őt csak mások szomorítják meg. A másként hívók, a másként „lelkese-dők”, az Istentiszteletet máshol tartók, más liturgiát és más bibliafordítást használók, de mi ugyan nem! Isten ígéje meggyőzi szívünket; mi is a Lé-lek-szorítottok nagy táborát gyara-pítjuk.

És mégis remélhetjük, hogy Ő ismét, most is úton van hozzánk. Mert bár sokszor megsértettük, nem sértődött meg. Mert bár számtalanszor meg-bántottuk, nem fordult vissza.

Hogy honnan veszem én ezt? Miért merem — a sok csüggesztő jel, keserű tapasztalat és az egyház nyomorúságai ellenére — állítani, hogy Ő úton van hozzánk, és meg is érkezik? Mert ezt olvassuk az evangéliumban. Mert hall-gathatjuk az igehirdetést. Mert Isten-tiszteleteinken a kezdőének után az első mondat így hangzik: „Az Atya, Fiú, Szentlélek nevében.” Mert Jézus Urunktól ígértünk van!

Ezért hihetjük, hogy a Szentlélek va-lóban úton van hozzánk. És sóvárogva várjuk megérkezését. Mert akkor nem hull porba imádságunk; akkor nem összeverődött társaság, hanem Isten egy és szent népe vagyunk, az anya-szentegyház, amelyről az ősi hitvallás szavai így tanúskodnak, „egy, szent, egyetemes, és apostoli”.

Ahova Ő megérkezik, ott megvalósul, amit hiszünk: Egyház születik. Mint ahogy az első keresztyén pünkösdön Jeruzsálemben a háromezerral, úgy ma is megtörténhet a csoda. Ezért hívjuk Őt, könyörgünk jöttéért. Mert Ő a leg-főbb, a legnagyobb, a legdrágább aján-dék, Akiben miénk minden, és Aki nélkül semmink sincs. Minden Általa a miénk, és semmink nincs, amit ne Ő hozna nekünk.

Pünkösdkor Jézus Urunk szavaiban a Lélek szülte tanítványok és a Lélek teremtette egyház négy vonása jelenik meg előttünk.

Ahol a Szentlélek munkálkodik, meg-születik a szívekben a Jézus iránti szeretet. A Genezáret partján (János 21:15-17) Péternek tette fel a kérdést — tudjuk, háromszor is — a feltáma-dott Úr: „... szeretsz-e engem?” A kér-dés nemcsak az egykori tanítványnak, mindannyiunknak szól. És akiknek szí-vét a Szentlélek munkába vette, ma is elmondják: „Igen, Uram, szeretlek Té-ged”. Nem kell fogadkozni, ország-világ előtt harsány, melldöngető nyilat-kozatokat tenni! Ezt a csendes, alázatos vallomást várja tőlünk is a Mester. S ha kimondjuk, Ő tudja, igazat szól-tunk-e.

A Szentlélek meggyőzi szívünket, hogy Jézus Urunk ígéje nélkül nem él-hetünk. Szava nem egy lesz a véle-mények között, amellyel alkudozni le-

het, s amelyből ezt vagy azt — az ép-pen esedékes helyzet és ízlésünk sze-rint — kihagyhatunk, kiválogathatunk. A Szentlélek állítja helyre az ige te-kintélyét. Ő teszi hatékonyá az igehir-detést. A keresztről szóló beszéd Óálta-la lesz életújító hatalommá. Nélküle falra hányt borsó a legjobb szándékkal kimondott szavunk is, de ha Ő úgy a-karja — amint az Ágostai Hitvallás mondja — ahol és amikor Istennek tet-szik —, a hirdetett törvény pöröly és a hirdetett evangélium sebeket gyógyító, bűnösöket vigasztaló balszam lesz.

Ahol a Lélek munkálkodik, ott a “Bé-kesség néktek!” — a Feltámadott első szép szava (Reményik) — teremtő ha-talom, gyógyító erő lesz az övéi életé-ben. A békétlenség, nyugtalanság feje-delmét legyőző Úr győzelméből része-síti a Benne bízókat. Kell-e bizonygat-ni, hogy napjainkban — amikor min-dannyian szenvedünk a békesség és a megértés hiányától — milyen nagy szükségünk van erre az ajándéokra? A világi kísérletek kudarca talán végre észhez térít bennünket, és belátjuk, csak Benne és Általa lelhetjük meg bé-kességünket.

S végül a reménység! A sokat idézett mondások — például: “Amíg élek, re-mélek” és “A remény hal meg utoljára” — is mutatják, a szíve mélyén min-denki érzi, reménység nélkül valóban nem lehet élni. De nekünk nem is kell! Ígértünk van arra, hogy Ő, Aki ígé-reit számon tartó és beteljesítő Úr, ezt az utolsót is, amely még hátravan, va-lóra váltja; visszajön, és Magához veszi az övéit. Hát csoda-e, hogy az öreg János apostol szavaival (Jelenések 22:20) oly sokan imádkozzák — jó lel-kiismerettel mondom, én is közéjük tartozom —, “Jöjj, Uram Jézus!”

Ezért ne lankadjon szívünk, amikor ezen az ünnepen ezt énekeljük: “Leg-drágább ajándékokért / Könyörgök, Istenem, / Vigasztaló Szentlelkedért. / Ó, add meg énnem!” (EÉ 241:1)

Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, Aki egy-kor az első pünkösdön és egyházad törté-netében azóta is számtalanszor betel-jesítetted szent Fiad, a mi Urunk ígértét, és kiárasztottad népedre Szentlelkedet, szánj meg bennünket! Add meg nekünk is legdrágább ajándékokat, hogy bízhassunk Benned, szeretni tudjuk Urunkat, Jézus Krisztust, megtarthassuk ígétjét, és békes-ségünk legyen Óáltala! Ámen.

Irtás János ev. püspök (Győr) - e.é.

EGYSÉGES MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

Megalakult Debrecenben az egységes Magyar Református Egyház, miután az alkotmányozó zsinat tagjai elfogadták az alkotmányt.

Az alkotmányt a hazai református egyházkerületek, a kárpátaljai, az erdélyi, a királyhágómelléki, és a délvidéki magyar református egyházrészek püspökei látták el kézjegyükkel. A szlovákiai magyar református egyház nem csatlakozott az új szervezethez, de képviselői jelen voltak és kinyilvánították együttműködési szándékukat.

Az alkotmányozó zsinatot üzenetben köszöntötte dr. Sólyom László a Magyar Köztársaság elnöke, Az államfő szerint "a magyar igazolvány bevezetése óra nem történt hasonló horderejű lépés, amelyet nemcsak a protestánsok ügye, hanem a magyar nemzet egységét erősíti. A magyar nemzet egységének képviselete, megőrzése közös cél!"

Az új egyházszerkezethez csatlakozott az Amerikai Magyar Református Egyház is.

Bár a szlovákiai magyar református egyház nem csatlakozott ehhez az egységes egyházhoz, Fazekas László püspök fontosnak tartotta az egyesülést, ami magától értetődő a széttagoaltság ellenére is. Jelezte, hogy egyháza kileenc egyházmegyéjéből kettő tót, s ezért neki kötelessége megőriznie az egyház egységét. Természetesen mindenkor tevélegesen vesznek részt a közös munkában.

Az alkotmány-aláírás megtörténteért a Kárpátmedence valamennyi református templomának egyszerre megszólaló harangzúgása dicsérte Istent.

HÍREK TORONTÓBÓL

Május 24-én megtartottuk közgyűlésünket, elfogadtuk a zárszámadást és a költségvetést. ■ Vendégünk volt dr. Nagy Ferenc és felesége, Babi Szegedről, akik az ottani ev. gyülekezet köszönését is tolmácsolták. ■ Június 14-én ünnepeljünk pünkösdsőt úrvacsorai Istentiszteletten és június 28-án lesz az évadzáró Istentisztelet, szintén úrvacsoraszóval. ■ Mindenkinek tartalmas és áldott nyarat kívánunk, testi-lelki feltöltődést. Bárhová megyünk a nyár folyamán, ne feledjük, a Jóisten minden templomban megtalálható és ott az Ő igéjét hirdetik. Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán. ■

I N N E N — O N N A N

New York, USA. Közvélemény kutatásból derült ki, hogy protestánsok jobban ragaszkodnak fogkrémük vagy WC.papírunk márkájához, mint felekezetiükhöz — közöttük a felekezeti-változtatás gyakorlata ugyancsak elterjedt.

New York, USA. Redding-Holmes Ann episzkopális lelkész megdöbbenve vette tudomásul, hogy megfosztották lelkészi státuszától, mert hangoztatott nézete szerint megfér egymással a keresztyénséghez és az iszlámhoz való egyidejű hűség.

New York, USA. Az amerikaiak 15%-a magát "vallástalannak" minősíti; jobbára az északkeleti államokban élnek.

Canterbury, Anglia. A Nemzeti Materialista Társaság az ellen tiltakozik, hogy a közkórházakban szolgáló kórházlelkészek fizetését adópénzekből biztosítják.

Jeruzsálem, Izrael. Az izraeli posta bélyegsorozatot adott ki XVI. Benedek pápa szentföldi látogatása alkalmából. A bélyegek keresztyén "szent helyeket" ábrázolnak.

Majnafrankfurt, Németország. A Protestáns Egyházsövetség (EKD) zsinata elnökekül a prominens zöldpárti politikust, Göring-Eckardt Katrint választották meg. Így ő viseli a legmagasabb világi tisztséget az Egyházsövetségben.

Canberra, Ausztrália. A 2006-os népszámlálás kimutatta, hogy a lakosság 18%-ának nincs vallási kapcsolata (a 15–34 évesek csoportjában ez az arány 23,5%). Vallási megoszlás szerint a lakosság 26%-a katolikus, 19%-a anglikán, 2,7%-a buddhista, 1,7%-a muszlim, 0,7%-a hindi Az evangélikusok számaránya 0,3%. A jelentés 31,2%-ról nem "számolt el".

Nairobi, Kenya. Az egyházak élesen tiltakoznak az ellen a törvénytervezet ellen, mely legálissá tenné a többnejűséget. Az az álláspontjuk, hogy a bibliai — egynejű — házasság intézményét kell erősíteni, védeni, s fenntartani.

Canterbury, Anglia. Dr. Williams Rowan anglikán érsek aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a BBC Rádiótársaság a muszlim vallású Ahmed Aaqilt nevezte ki a vallásos műsorok ügyosztálya igazgatójává. A BBC szerint az igazgató, aki korábban a "Channel 4" szerkesztője volt, olyan képesítéssel rendelkezik, hogy diszkriminációnak számított volna, ha új állásába vallása miatt nem nevezték volna ki.

Kariobangi, Kenya. 90 éves korában keresztekelt meg r.k. ritus szerint Maruge Ng'ang'a Kivanit, aki 85 évesen iratkozott be elemibe, hogy irni-olvasni tanuljon. Öt év múltán, alapos bibliaismerettel kérte megkeresztelését.

Taskent, Üzbegisztán. Az állam északnyugati régiójában betiltották a Biblia, énekeskönyvek, bibliai lexikonok, és gyermekbibliák terjesz-

tését. Az üzbeig kormány nemcsak keresztyén irodalmat cenzuráz, hanem más szellemi terméket is. A Karakalpakstan tartományban csak az államilag ellenőrzött iszlám és orosz ortodox vallási tevékenység engedélyezett.

Vatikánváros, XVI. Benedek pápa a Kínával való jó viszony céljából sürgeti az ottani "hivatalos" (államhű) és "illegális" (Rómához hű) r.k. egyház közti megbékélést, együttműködést. Különösen az "illegális" egyházra vonatkoznak a pápai figyelmeztetés. mivel ez mindaddig elutasította a "hivatalos" egyházhoz való közeledést.

Moszkva, Oroszország. Nemrégben ortodox pappá szentelték Sevcsenko Jurij volt egészségügyi minisztert. Miniszteri kinevezését 1999-ben kapta az ország egyik legjobb szívsebészeként. György atya most papi szolgálatát a helyi Szent Mihály templomban látja el.

Bréma, Németország. Az ideai egyház napok kezdetére készült kimutatás szerint 25 millió német protestánsból 80% vallja magát vallásosnak, közöttük 14% kifejezetten és következetesen gyakorolja vallását, keresztyén hitét. A megkérdezettek többsége szerint a hit komoly segítséget jelent számukra a természettel, a partnerrel fenntartott kapcsolatban, a gyermeknevelésben, az élet értelmének keresésében, és az élet fontos eseményeinél, a születésnél, keresztségnél, házasságkötésnél, és halál esetén.

Edinburgh, Skócia. A Skót [Presbiterianus] Egyház 2012-re halasztotta a döntést, hogy lelkészi szolgálatba engedjen homoszexuálisan orientált személy. Addig még a témával sem kíván foglalkozni.

Katamundu, Nepal. Az egyik keresztyén templomban történt bombarobbanás után, mely két életet követelt, a kormányfő ígéretet tett, hogy szigorúbban alkalmazzák a törvényeket a szabad vallásgyakorlat biztosítására.

Erfurt, Németország. A Középnémet Evangélikus Egyház élére püspököt választottak Junkerman Ilse württembergi egyházfőtanácsos személyében. Ő a második német ev. püspök a Käßmann Margot, a hannoveri ev. egyház. püspökje mellett.

Washington DC, USA. A Pentagon által naponta a Fehérházhöz felterjesztett nemzetbiztonsági jelentésekről elhagyják a még a Bush-adminisztráció idején szokásossá lett bibliai idézeteket. Az ok, hogy ezek az idézetek "sértették" nem-keresztyén alkalmazottak érzelmeit, s még, hogy több esetben az idézett bibliai vers nem illett a jelentés tartalmához.

London, Anglia. Egy hindi polgár elvesztette perét, hogy "jó halála" biztosítására valahol vidéken szabadeg alatti máglyán égethessék el. A keresetet a londoni főtörvényszék 107 éve érvényben lévő kremálási törvényekre hivatkozva utasította el.

MIX

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkeikért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légitpostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
XIX. RÉSZ: KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK — KONFERENCIÁK: SALZERBAD, LISELUND, MINNEAPOLIS

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálas köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

*

Az Ordass–Túróczy korszakban három nagyon fontos konferencia volt, amelynek mindegyikén népes magyar küldöttség vett részt Ordass Lajos vezetésével. Az ausztriai Salzerbadban (1957. május 20-24) és az amerikai egyesült államokbeli Minneapolisban (1957. augusztus 15-25) rendezett konferenciák szorosan összefüggtek egymással. Mindegyikre az Evangélikus Világszövetség ([EVSZ] megrendezésében került sor. A liselundi konferencia (1957. május 27-31) viszont Európa, az európai egyházak, a protestantizmus, az ökumené, de még inkább az ún. kisebbségi egyházak kérdéseivel foglalkozó, egy későbbi cél érdekében először összegyülekező alkalommá lett.

A fentiek miatt jogos Salzerbad és Minneapolis együttes, és Liselund külön tárgyalása. Az ausztriai és amerikai konferencia esetében, a magyar résztvevőket illetően egy nagyon erős, előzetes állami kontrollról lehetett beszélni. Salzerbadba nem mehetett ki Schulek Tibor és Scholz László, Minneapolisból pedig hiányzott Schulek Tibor és

Pröhle Károly. Scholz és Schulek a lutheri teológia erős emberei közé tartoztak, előbbi német, utóbbi német és angol nyelven kommunikálni képes személy volt. Schulek Tibort az EVSZ is szívesen üdvözölte volna munkatársai sorában. Pröhle Károly — ebben az időben — szintén a lutheri teológia tudatos képviselőjének számított. Salzerbadban Ordasson kívül Hafenscher Károly, Karner Károly, Keken András, Nagy Gyula, Sólyom Jenő, Szabó József, Veöreös Imre, és Wiczian Dezső jelent meg. A minneapolis delegációból a salzerbadi csapatból Karner Károly, Sólyom Jenő, és Veöreös Imre hiányzott.

Salzerbad utólag nézve két okból lett rendkívül fontossá. Az egyik az volt, hogy ez a konferencia a minneapolis világggyűlés teológiai előkészítő alkalmává lett. Őt előadásban tárgyalták meg a *Jézus Krisztus megszabadít és egyesít* témát. A konferencia elnöke az EVSZ teológiai osztályának vezetője, Vajta Vilmos volt. Az előadások egyike, Sydney E. Ahlström: Szabadságunk az egyház megreformálására címmel, rövidített formában a Lelkipásztorban is megjelent Hafenscher Károly tolmácsolásában. Magáról a konferenciáról, ugyanabban a lapban Veöreös Imre számolt be. A másik ok, ami miatt ez a konferencia fontossá lett, egy sajátos ambivalens jelenség. Ennek egyik oldalát az a tény képezte, hogy Ordass Lajos személye rendkívül erősen előtérbe került. Ugyanis ez volt az első külföldi útja a püspökségbe történő visszatérését követően. A másik oldalt viszont az jelentette, hogy mindezzel párhuzamosan a Vajta Vilmostal folytatott magyar-magyar háttér-megbeszélésekből egy különös kép bontakozott ki a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) akkori belső helyzetéről. Az elsősorban Veöreös Imrétől származó információkból az derült ki, hogy Ordass és Túróczy már kettős — állami és egyházi — nyomás alatt végzik munkájukat. Az is világossá vált, hogy “bizonyos” ébredési körök készen állnának “nagy koalícióban” gondolkodni, tehát az addigi hitvallásos illetve ébredési vonal mellé vezetői posztokon baloldali elkötelezettségű személyeket is beemelnék.

Minneapolisban folytatódott Ordass személyének további megbecsülése. Ő prédikált a nyitó istentiszteleten, *Jézus Krisztus halálának gyümölcsei* címmel. Megválasztották az EVSZ első alelnökévé. Végül, a világggyűlés zárónapján a tanácskozás témáit bemutató ún. dramatizált Istentiszteleten 128 ezer ember előtt szolgált egy szabadtéri rendezvényen A Krisztusban nyert szabadságról tett bizonyosságot. A MEE-ban szerveződött munkacsoport hozzászólását is magukkal vitték, amely a világggyűlés témáját járta körül. A delegáció többi tagjának is gazdag programot szerveztek, Az EVSZ új elnöke, Franklin Clark Fry pedig a születésnapján látta vendégül a magyar csoportot. Pröhle Károlyt távollétében beválasztották a Vajta Vilmos által vezetett teológiai bizottságba.

A liselundi konferencia egy Pozsonyban sorra került előkonferenciával kezdődött, amelyet 1957. május 17-20 között tartottak. Itt a cseh Hromadka, valamint más szlovák evangélikus és református teológusok próbáltak Ordassal és a magyar protestáns küldöttséggel előre egyeztetni és közös stratégiát kidolgozni. Az igazság az volt, hogy a többségnek fogalma sem volt arról, hogy miről fognak Liselundban tanácskozni. A MEE-ból Ordasson kívül Kende György és Vető Lajos volt püspök jelentek meg. A református egyházat Györy Elemér, Pákozdy László, és Muraközy Gyula képviselték. A két csoport összetétele azt mutatta, hogy az államhatalom a jövőben a külföldi ügyekbe a saját bizalmasait is be akarja emelni. Ordass “hivatalos felhatalmazás nélkül” tekintette a magyar evangélikusok részvételét, így, akkor és ott ennek a konferenciának nem lett jelentősége a MEE számára. A magyar reformátusoknak sikerült egy bizottsági helyet megszerezni. Az észt érseket, Kivitet pedig főleg a szocialista országokból érkezett küldöttek szavazataival bejuttatták a gyűlés szűkebb vezetőségébe. A liselundi konferenciából nőtt ki később az Európai Egyházak Konferenciája, amelynek a Vető–Káldy illetve a Káldy–Ottlyk korszakban lett majd igazán jelentősége. [Folytatása következik.]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész

A FELVIDÉKI SZÁZD

magyar evangélikus gyülekezetének anyagi segítségére van szüksége gyülekezeti/ifjúsági háza berendezéséhez.

Segtsük testvéreinket az Erős Vár olvasótáborából bőszívűen!

Adományokat készségesen továbbít az Amerikai Magyar Evang. Konferencia. Csekket, pénzesutalványt “Százd” megjelöléssel szíveskedjenek Hungarian Conference névre és 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107 címre küldeni.

Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. AMRK

S.O.S. SZLOVÁKIAI MAGYAR EVANGÉLIKUSSÁG ...

A legfrissebb népszámlálási adatok alapján Szlovákia lakosságának 6.95%-a, 372,858 fő vallja magát evangélikusnak. A magyar nemzetiségű evangélikusok lélekszámáról a katolikus vagy a református egyháztól eltérően semmilyen kimutatás nem létezik.

A második világháború végéig kb. 30,000 magyarajkú evangélikus élt Szlovákia területén. A lakosságcsere idején a Szlovákiai Evangélikus Egyház vezetői egyetlen hivatalos lépést sem tettek a kitelepítésre váró magyar tagjaikért, lelkészeikért, tanítóikért. Éppen ellenkezőleg: Ezt a "létszámkiesést" a Magyarországról önként érkező, "honfoglaló" szlovákokkal kívánták pótolni. Az egyetemes presbitérium erre a célra külön bizottságot hozott létre, amelynek küldöttei Ordass Lajossal a Magyar Evangélikus Egyház püspökével is találkoztak.

A Felvidékről háborús bűnösökként kitelepített magyar hívek munkásságát ma is templomok, egykori iskolák, középületek, az anyakönyvek, és az alapos adminisztráció jelzik.

A leigázott és kétnyelvűvé tett gyülekezetek lelkészei sokszor — feledve esküjüket — a magyarellenes közhangulatra "rátettek még egy lapáttal". A magyarul tudó szolgálattevőket a legtermészetesebb módon északi gyülekezetekbe helyezték. Az eredmény a kommunizmus kártékony hatásai mellett, magyarnyelvű gyülekezeti élet hiányában a magyarnyelvű lelkészutánpótlás leépülése lett. Ahol volt rá lehetőség, ott a hívők református gyülekezetekbe menekültek, hogy továbbra is anyanyelvükön hallgassák az Isten igéjét. Köszönet illeti azokat a református lelképásztorokat, akik befogadták őket.

A rendszerváltás után a helyzet mit sem változott. Az Szlovákiai Evangélikus Egyházban uralkodó viszonyokra is erősen rányomta a bélyegét a 90-es évek belpolitikája. Az 1996-ban Prof. dr. Filo Julius és D. dr. Harmati Béla püspökök által kötött kétoldali egyezmény pontjai csak nagyon kis részben valósultak meg. A Budapesten végzett teológusoknak különbözőzeti vizsgákat kellett tenniük, ha Szlovákiában kívántak szolgálni. A határon keresztül való "átszolgálatra" sem került sor, mert az — nemritkán mondva csinált — jogi akadályokba ütközött. Megjegyzem,

akadt néhány bátor lelkész, aki megengedte, hogy magyarországi szolgálatra szolgálhasson a magyar híveknek. Ezek a kapcsolatok, Istennek hála, ma is működnek. A különböző szlovák-magyar találkozókon az akkori szlovák

EMLÉKEZZÜNK TRIANONRA!

1920. JÚNIUS 4.

NEM
FELEJTHETÜNK!

püspökök azt a látszatot keltették, hogy minden a legnagyobb rendben van. De ha a Magyarországról érkezettek megkérdezték egy-egy bátrabb hívőt, a 21. században élő ember számára furcsa válaszok érkeztek. Védekezéséppen — figyelmen kívül hagyva a szlovákiai magyarság, ill. a magyarországi szlovákság összehasonlíthatatlan helyzetét — érkezett a szlovák féltől a keresztyén szeretet hiányáról tanúskodó válasz: "A magyarországi szlovákokat is elnyomják..." Vajon ez egyházon belüli "elnyomás" az Evangélikus Életben megjelenő szlováknyelvű mellékletben, vagy az Országos Szlovák Lelkeszi Szolgálatban nyilvánul meg? Vagy talán abban, hogy a Szlovákiából érkező szolgálattevők engedély nélkül, magától értetődő módon szolgálhatnak a Magyar Evangélikus Egyház, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház, vagy éppen a Szerbiai Evangélikus Egyház területén ... ?

De nézzük inkább a tényeket: 1. Szlovákiában több olyan kétnyelvű gyülekezet van, ahol a hívők igénye ellenére évek óta nincs magyarnyelvű szolgálat. Jelenleg 28 településen van igény magyar istentiszteletre. 2. Számos közösség 100 évesnél idősebb énekeskönyvekből énekel, sok templomban a régi liturgia szerint folyik az Istentisztelet. Nincs biztosítva a kántorképzés sem. 3. A Szlovák Köztársaság oktatási törvényének értelmében nem lehet hivatalosan hittant tanítani

magyarországi tankönyvekből. Szlovákiában semmilyen evangélikus egyházi irodalom sem jelenik meg magyarul. Ezen kívül hiányoznak a megfelelően képzett hitoktatók is. 4. A Szlovákiai Evangélikus Egyház semmilyen magyarnyelvű eseményt sem szervez, és nem támogat. Arról sem nyújt pontos tájékoztatást, hogy hol folynak magyar Istentiszteletek 5. Az egyház országos hetilapjában, az Evanjelický Posolban a magyar történelmi nevek elszlovákosítva jelennek meg. A hiányos történelmi ismeretekkel rendelkező szerzők továbbéltetve a feszültséget szlovákok és magyarok között, sajátos módon írnak a 19. században történt "elmagyarosításról" és a szlovákokkal szemben elkövetett igazságtalanságokról. Érdekes módon, még egyszer sem találkoztam a csehszlovákiai magyar evangélikusokkal szemben elkövetett jogtalanságokról szóló cikkel...

Külön szót kell ejtenem a botrányos rozsnyói presbiterkizárásról, amely jogtalansága mellett, alapvető emberi jogokat sért. (Rozsnyón zsinati határozat ellenére a mai napig sincs magyarul szolgáló lelkész). Vagy említhetném néhány lelkész és esperes sajnálatos hozzáállását a magyar hívkehez, amit személyesen is tapasztalok, vagy akár a legutóbbi, fanyarra sikeredett találkozózt a két egyház püspöki kara között, az országos presbitérium által érvényben levő tiltást a Magyar Evangélikus [Világ-] Konferenciában való tagságban (MAEK). Megjegyzem, a MAEK alakuló ülésén találkoztak azok a hívők, akik jelenleg hivatalos érdekképviselet nélkül igyekeznek menteni a menthetőt, akik imnapot, gyermek és ifjúsági táborokat próbálnak szervezni a nagy távolságok és a hiányzó anyagiak ellenére. Ezt a szolgálatukat pedig tovább kívánják bővíteni: Idén újra országos találkozót kívánnak szervezni. Gyakorló hívökként behatóan ismerik a szlovákiai magyar evangélikusok problémáit, ezért konstruktív javaslatokkal tudnák segíteni a jelenlegi helyzet megoldását.

Míndezek ellenére a legnagyobb elismerés jár azoknak a lelkészeknek, akik szlovák nemzetiségű létükre hitüktől vezérelve magyarul tanulnak, és odaadón szolgálnak. Azoknak a híveknek,

— folytatva a 7. oldalon —

AZ EGYHÁZHÍREI OTTHONRÓL

• Dr. Fabiny Tamás püspököt az Evangélikus Világszövetség Alapítvány kuratóriuma tagjává választották. Reahárul a június végén a budapesti Ev. Hittud. Egyetemen tartandó az "Egyház és állam" c. EVSZ konzultáció, s a november közepére Révfülöpre tervezett, "az 1984. évi, Budapesten tartott EVSZ nagygyűlés" c. kiértékelő konferencia előkészítése.

• Geröffy Gyuláné dr. Brebovszky Éva bp.-deáktéri ev. lelkész az Ev. Hittud. Egyetem legújabb doktora. Érkezését magna cum lude minősítéssel "Az Őszövetség és a Zsidókhoz írt levél viszonya" tárgyban védte meg.

• Húsvétvasárnap dr. Fabiny Tamás püspök tartott Istentiszteletet az egykor bp.-markóutcai börtönnek ismert Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben.

• Április 17-én ünnepelték meg Révfülöpon az Ordass Lajos Ev. Oktatási Központ fennállásának 10. évfordulóját. Az intézet igazgatója ifj. Hafenscher Károly ev. lelkész.

• Meghalt Gyekiczky János ny. tótkomlói ev. lelkész.

• Bp.-Fasorban felújított gyülekezeti központját, Cinkotán új gyülekezeti házát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• A soproni Berzsényi Dániel Ev. Gimnázium (Líceum) csapatai képviselték Magyarországot a törökországi Isztambulban lezajlott idei középiskolai kosárlabda világbajnokságon. A leánycsapat 12., a fiúcsapat 21. helyezést ért el.

• A soproni ev. temetőben sírokba rejtett, negyedmillió dollár forgalmi értékű hero-int talált a rendőrség. A csempészeket osztrák-magyar összefogással kézre kerítették és őrizetbe vették.

• Sóllyon ünnepelték meg a Szent István által 1009-ben alapított Zala-, Veszprém-, Fejér-, sPest-megye ezeréves évfordulóját. A kapcsolatos ökumenikus Istentiszteleten evangélikus részről Vető István püspök-helyettes végzett szolgálatot. Az ünnepi közgyűlésen dr. Mádl Ferenc volt köztársasági elnök mondott méltató beszédet.

• A Magyarországi Evangélikus Egyházban 2009-et Sztello-émlékévként nyilvánították Sztello Gábor ev. lelkész születésének 100. évfordulóján. Az Evangélikus Országos Múzeumban megnyílt Sztello-kiállítás s a május 25-én tartott Sztello-konferenciával emléket kívántak állítani Sztello Gábornak, aki 1944 márciusában kezdte meg zsidó gyermekek szervezett

mentését. 32 otthonban kereken 1,500 gyermeknek és 500 felnőttnek sikerült menedéket nyújtania az ostrom végéig. Ezért a tevékenységéért megkapta 1972-ben a Világ Igaza kitüntetését. Az ostrom után a Weiss Manfréd család nagy parkban lévő nyaralóépületeiben ún. gyermekvárost alapított, mely önkormányzó ifjúsági állammá lett Gaudiopolis, azaz Örömváros néven. Itt a gyermekek ügyeiket maguk intézték államfővel, miniszterekkel, saját törvényekkel. 1950-ben az államosítás megszüntette az Örömvárost.

• Júliusban háromnapos szimpóziumon emlékeznek meg az 1989-es határnyitásról huszadik évfordulóján. Ezt a gyűlést Sopronban tartják, bajor-osztrák-magyar ev. egyházi közös rendezésben. A szimpóziumon részt vesz Németh Miklós akkori miniszterelnök is.

• "Vallási sokféleség és a vallási antidiszkrimináció jogi szabályozása a magyarországi és a határon túli vallási közösségek tapasztalatainak és teológiájának tükrében" címmel kétnapos konferencia zajlott május 13-14-én Budapesten, a Stefánia-palotában. A rendezvény jelentőségét növelte, hogy résztvevői a hagyományosan történelminek nevezett hazai felekezetek mellett egyrészt a határon túli magyar egyházakat, másrészt a hazánkban jelen lévő más vallásokat is képviselték előadásaikban és hozzászólásaikban.

• Mezőberényben (I. kerület) a templomépítés 220. évfordulóját ünnepelte, Esztergomban felújított templomát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• A MÁV gazdasági nehézségek okán az utazási kedvezményeken szándékoznak spórolni. Feltehetően búcsút inthetnek évente 12 menettérti utazásra jogosító 50 százalékos kedvezményüknek többek között az egyházi intézmények, társadalmi szervezetek, és alapítványok alkalmazottai is.

• A Szombathelyi Ev. Egyházközség lelkési hivatala alatt húzódó, valamikor borospinceként használt épületrész új funkciót kapott. A hazai KIE, a gyülekezet "Soter" egyesülete, s a Savaria Y's Men Klub összefogásaként KIE-Pince néven klubhelyiséget létesítettek a szombathelyi fiatalok találkozóhelyeként. Az ünnepi Istentiszteleten Lupták György ev. esperes a Magyarországi KIE elnöke szolgált. Utána Budai Annamária, az Orsz. Ev. Diakóniai Osztály vezetője moderált kerekasztal beszélgetést a város ifjúsággal foglalkozó szervezetei képviselőinek részvételével.

Ev. Élet / Ev. Portál

S.O.S.

—folytatva a 6. oldalról—

gyülekezeti tagoknak, akik minden viszontagság ellenére ragaszkodnak, hirtük anyanyelven való gyakorlásához, valamint azoknak, akik segítik a szlovák és magyar nemzet békés együttélését a Szlovákiai Evangélikus Egyházon belül. Nem szeretnék megfélemleni a kántorok és más egyháztagok szolgálatáról sem.

A megoldás keresése a jelenlegi elmergesedett helyzetre, a kezdeményezés elsősorban a szlovákiai egyházvezetőktől várható el, akik a magyar hitek pásztorai is. Akik megválasztásukkor nyilván Délszlovákiából is kaptak szavazatokat. Már csak azért is, mert a Szlovákiai Evangélikus Egyház gyülekezeti tagjainak gondjairól van szó, akik őseik által épített templomaikban gyakorolják hitüket, gyülekezeti tagként fizetik egyházi illetéket és adományait. Bekapcsolódnak a felújításokba a különböző rendezvények szervezésébe. Mivel teljesítik kötelességüket, minden bizonnyal a jogaik is megilletik őket. Ha pedig ez nem így történik, ha valakiket csak azért érnek retorziók, mert ki merik mondani az igazságot, akkor joggal várható el a Magyarországi Evangélikus Egyház közvetítése, a szlovákiai magyar evangélikusok a Szentírás szellemében való lelki és anyagi támogatása, ami nem sérti, nem sértheti a Szlovákiai Evangélikus Egyház "parókiális jogát".

Hangsúlyozom: Nem célom a szenzációkeltés vagy a provokáció, hanem a párbeszéd elindítása a Szlovákiai Evangélikus Egyház vezetői és hívei között, szükségképpen a Magyarországi Evangélikus Egyház testvéri segítségét kérve, ill. a megfelelő megoldás megtalálása keresztyén egyetértésben, amíg még van kinek. A leírtak szellemében mégis teljesen megalapozott a nemzetközi segélykérő S.O.S. jelzés használata: **S.O.S. szlovákiai magyar evangélikusok!**

Nagy Olivér ev. lelkész (Alsószéki)

GYÜLEKEZETI HÍREK

—folytatva a 8. oldalról—

hogy templomuk nyitva maradjon nemzedékről nemzedékre! ■ Isten Lelkének erejét és szeretetének megtapasztalását kérem minden Testvérem életére, áldott szép nyarat kívánva. Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva. ■

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne PL, North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermek-istentisztelettel is. Úrvaacsoraszítés a hó első vasárnapján és ünnepeken.

Szeretettel hirdetem Testvéreimnek alkalmainkat. Az Istentiszteleteken kívül magyar iskola működik gyülekezetünkben hetente két alkalommal; kóruspróba szerda este 8-kor, konfirmációi oktatás csütörtökön este 1/27-kor; havonta egy alkalommal a fiatal korosztály számára biblióra a hó utolsó vasárnapján. ■ Június 6-án, szombaton este 6-kor Trianoni megemlékezést tartunk templomunkban. Szolgál közöttünk Hargitai István, Kis Magyar Kórusunk, gyermekeink, fiataljaink. Majd az irodalmi est után finom vacsorára hívjuk Önöket, és filmvetítés is lesz, amikor folytatjuk a "Hitvallók és ügynökök" c. dokumentum filmünk második részét. Adomány 10.00 dollár. ■ Minden kedves beteg testvérünket imádságban hordozunk, kérjük egyenként az Áldott Orvos kegyelmének gyógyító erejét. ■ Katona Ágnes, gyülekezetünk tagja, édesanyját, Oszvald Jolánt (82) gyászolja, akit hirtelen vesztett el. Isten adjon édesanyjának örök életet, Ágnesnek és mindannyiunknak reménységet a találkozás napjára! ■ Június 21-én Apák napi e-bédre várjuk Testvéreinket; ez a családi összejövetelünk azt a célt szolgálja, hogy köszöntsük az édesapákat, s fehér asztalok mellett elbeszélgesünk. Aki részt kíván venni az együttléten az hozzon körítést vagy édességet, gyümölcsöt. A finom sült pecsenyét itt a gyülekezetünk konyhájában készítjük el. Legyenek szívesek részvételi szándékukat jelezni legkésőbb június 19-ig! ■ Március 8-án a magyar Istentisztelet keretében Isten igéjével megáldottuk Hargitai Mónika és István testvéreinket, akik 40. házassági évfordulójukat ünnepelték. Isten szeretete legyen velük továbbra is! ■ Szeebach Etelka és Gusztáv házasságuk 58. évfordulójuk alkalmából családi Istentisztelet keretében, úrvacsoravétellel együtt ünnepelték ezt a szép közös életutat. Jóisten tartsa meg őket szeretetben! ■ Imádságban hordozzuk a Szent Imre Egyházközség minden tagját és őszinte szívvel fohászodunk értük,

—folytatva 7. oldalon—

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2009 JÚLIUS

1. János 5:1-16 – Ap.Csel. 14:8-201
2. Máté 18:15-20 – Ap.Csel. 14:20b-28
3. Máté 27:3-10 – Ap.Csel. 15:1-12
4. Róma 8:1-6 – Ap.Csel. 15:13-35

PÜNKÖSD UTÁNI 5. VASÁRNAP

Heti ige: Galata 6:2

5. 2Korinthus 12:1-10 – Márk 6:1-13
6. Lukács 5:17-26 – Ap.Cs. 15:36-16:5
7. 123. Zsoltár – Ap.Csel. 16:6-15
8. Márk 11:20-26 – Ap.Csel. 16:16-24
9. 1Korinth. 12:19-26 – Ap.Cs. 16:25-40
10. Lukács 23:17-26 – Filippi 1:1-11
11. 2Korinth. 13:10-13 – Filippi 1:12-18a

PÜNKÖSD UTÁNI 6. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:8

12. Efezus 1:3-14 – Márk 6:14-29
13. Lukács 6:12-19 – Filippi 1:18b-26
14. 30. Zsoltár – Filippi 1:27-2:4
15. Ezékiel 2:3-8a – Filippi 2:5-11
16. Ap.Csel. 15:4-12 – Filippi 2:12-18
17. Lukács 22:31-34 – Filippi 2:19-30
18. Róma 6:3-11 – Filippi 3:1-11

PÜNKÖSD UTÁNI 7. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 43:1

19. Efezus 2:11-22 – Márk 6:30-44
20. 2Mózes 14:15-22 – Filippi 3:12-16
21. Ap.Csel. 2:32-40 – Filippi 3:17-21
22. Ap.Csel. 16:23-34 – Filippi 4:1-9
23. Máté 18:1-6 – Filippi 4:10-23
24. János 19:31-37 – Ap.Csel 17:1-34
25. Idősebb Jakab apostol emléknapija
Ap.Csel. 11:27-12:3 – Márk 10:35-45

PÜNKÖSD UTÁNI 8. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:19

26. Efezus 3:14-21 – János 6:1-21
27. 2Korinthus 30:13-22 – Ap.Cs. 18:1-22
28. ?áté 22:1-14 – Ap.Csel. 18:23-19:7
29. Zakariás 8:9-17 – Ap.Csel. 19:8-22
30. 1Korinth. 10:16-17 – Ap.Cs. 19:23-40
31. Lukács 22:14-20 – Ap.Csel. 20:1-16

2009 AUGUSZTUS

1. 145. Zsoltár – Ap.Csel. 20:17-38
PÜNKÖSD UTÁNI 9. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 5:8-9

2. Efezus 4:1-16 – János 6:24-35
3. Jakab 2:14-26 – Ap.Csel. 21:1-14
4. 2Korinth. 6:11-18 – Ap.Cs. 21:15-26
5. Jakab 3:13-18 – Ap.Csel. 21:27-40
6. Lukács 11:33-36 – Ap.Csel. 22:1-21
7. János 18:19-24 – Ap.Csel. 22:22-30
8. Filippi 2:12-18 – Ap.Csel. 23:1-11

PÜNKÖSD UTÁNI 10. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 12:48

9. Efezus 4:25-5:2 – János 6:35,41-51
10. 1Királyok 3:16-28 – Ap.Cs. 23:12-35
11. Ezékiel 3:16-21 – Ap.Csel. 24:1-21
12. Máté 19:4-15 – Ap.Csel. 24:22-17
13. 84. Zsoltár – Ap.Csel 25:1-12
14. János 19:9-16a – Ap.Csel. 15:13-27
15. Lukács 12:42-48 – Ap.Csel. 26:1-23

PÜNKÖSD UTÁNI 11. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 33:12

16. Efezus 5:15-20 – János 6:51-58
17. Róma 11:1-12 – Ap.Csel. 26:24-32
18. 11. Zsoltár – Ap.Csel. 27:1-12
19. János 4:19-26 – Ap.Csel. 27:13-26
20. Róma 11:13-24 – Ap.Csel. 27:27-44
21. Lukács 23:27-31 – Ap.Csel. 28:1-16
22. 5Mózes 4:27-40 – Ap.Csel. 28:17-31

PÜNKÖSD UTÁNI 12. VASÁRNAP

Heti ige: 1Péter 5:5

23. Efezus 6:1-10 – János 6:56-69
24. Bertalan apostol emléknapija
1Korinthus 12:27-31a – János 1:43-51
25. 1Mózes 19:15-26 – 4Mózes 6:22-27
26. Mátk 7:24-30 – 4Mózes 9:15-23
27. 1Péter 5:1-5 – 4Mózes 10:11-36
28. Lukács 22:54-62 – 4Mózes 11:1-35
29. Ézsaiás 26:1-6 – 4Mózes 12:1-16

PÜNKÖSD UTÁNI 13. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 42:3

30. Jakab 1:17-27 – Márk 7:14-23
31. Máté 9:27-34 – 4Mózes 13:1-3,17-33

L & RSL

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2009. JÚLIUS 15-ÉN.

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO